

SOS-magasinet

UTGITT AV SOS-BARNEBYR / NR 1 • 2017

Tema

YRKE: FORELDRE

SIDE 4-11

SOS
BARNEBYR

Et trygt hjem for alle barn

Takk for engasjementet fra våre
HOVEDSAMARBEIDSPARTNERE:

Vi takker for støtten fra våre
HOVEDBIDRAGSYTERE:

SOS-BEDRIFTSPARTNERE

- Apollo
- Espira Gruppen AS
- DIPS ASA
- Prosafe AS
- MøllerGruppen

Takk til våre partnere. Sammen med dere
bygger vi langsiktige, stabile samfunn hvor
barn har en fremtid.

For mer informasjon, kontakt
Linda Cecilie Dale.
Telefon: 23 35 39 00
E-post: bedrift@sos-barnebyer.no

Ingen barn kan klare seg alene

Hver dag blir mer enn 86 000 barn i over 550 SOS-barnebyer sett, klemt og verdsatt.

Og hver kveld brer de nesten 6000 SOS-foreldrene dynen over barna. De spør hvordan dagen har vært og hvisker god natt. Og når morgenen kommer, smører de matpakker og hjelper ungeflokken avgårde til skole og barnehage. Hver dag de samme rutinene. Hver dag til stede, urokkelige i troen på barna som fikk en tøffere start på livet enn de fleste av oss.

Hver eneste dag.

SOS-foreldrene er ikke bare snille voksne med store hjerter. De er først og fremst dyktige, profesjonelle og omsorgsfulle kvinner og menn, som velger å dele livet sitt med barn som av ulike grunner har mistet omsorgen fra, eller ikke kan bo sammen med sine egne foreldre. Det er ikke en innsats fra ni til fire, fem dager i uken. Det er en livsstil.

I dette nummeret av SOS-magasinet vier vi stor plass til SOS-mødrene og fedrene, slik at dere kan bli bedre kjent med hvem de er og hvilken imponerende jobb de gjør. Jeg synes de fortjener det. De er selve kjernen i arbeidet i barnebyene – og for mange av barna varer den nære kontakten livet ut.

Ingen barn kan klare seg alene. Det er vårt ansvar som voksne mennesker å være til stede for dem. Og vi kan alle gjøre en forskjell, enten det er overfor barn i nabolaget vårt, som fadder, støttespiller, fosterforeldre, eller SOS-foreldre.

Barnepsykolog Magne Raundalen sier i et intervju i denne utgaven at barn skal ha det bra fordi de er barn. Det er nemlig det som er barndommens egen verdi.

«Vi kan alle gjøre en forskjell, enten det er overfor barn i nabolaget vårt, som fadder, støttespiller, fosterforeldre, eller SOS-foreldre.»

BENTE LIER
generalsekretær

SOS-magasinet utgis av Stiftelsen SOS-barnebyer Norge, Mariboes gt. 13, Postboks 733 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon: 23 35 39 00
E-post: sos@sos-barnebyer.no
Ansvarlig redaktør: Bente Lier
Redaktør: Kristin Stoltzenberg

Design og layout: IteraGazette
Trykk: Color Print AS
Opplag: 87 000
Forsidefoto: SOS-barnebyer
Red. avsluttet: 07.02.17
Kontonr.: 8380 08 73730
www.sos-barnebyer.no

4 regnestykker som viser at barn er viktig

Disse fire regnestykkene viser at det lønner seg å investere i barndom. Tidlig innsats for barn gir ikke bare en omsorgsfull oppvekst, det bidrar også til økonomisk vekst i samfunnet.

ÉN INVESTERT DOLLAR i tidlig barndom kan gi mellom fire og ti dollar tilbake til samfunnet, viser en undersøkelse fra Harvard Universitet. Særlig har investeringer i programmer for de yngste barna fra lav-inntekts-familier god effekt.

HVERT ÅR MED SKOLEGANG kan i snitt knyttes til 18 prosent høyere bruttonasjonalprodukt per innbygger. Utdannelse er selve fundamentet for utvikling, både for barn, familier og lokalsamfunn. Det er også nøkkelen til et liv i verdighet og respekt.

ÉN EURO INVESTERT i å forhindre vold, kan gi 88 euro tilbake til samfunnet, viser tall fra Den europeiske union. Familievold er en av de viktigste årsakene til at barn må flytte fra familien sin og søke tilflukt hos for eksempel SOS-barnebyer.

VERDENS HELSEORGANISASJON forventer minst tingen tilbake til samfunnet ved investeringer i tidlig barndom. Barn uten trygg oppvekst risikerer ikke å kunne forsørge seg selv som voksne og bidra til utviklingen av samfunnet.

(Kilde: In the blind spot – documenting the situation of children without parental care or at risk of losing it. Pia Lang-Holmen, 2016.)

SOS-barnebyer på 140 ord

Følg @sos_barnebyer på Twitter. Her er noen av våre siste tweets.

Skuffende at stortingsflertallet ikke vil slutte seg til klageadgangen i FNs barnekonvensjon, sier @SisselAarak.
18. januar

Millioner av barn blir ikke telt med når verdenssamfunnet skal måle om vi når bærekraftsmålene #UNWorldDataForum
16. januar

Vi fortsetter det viktige arbeidet i Hellas. Situasjonen er svært vanskelig for barna.
11. januar

Norge: Verdensledende i nødhjelp. Rolle vi kan være stolte av. Vårt bidrag er stabil omsorg for barn som er alene.
21. desember

Møt 12 kvinner og menn som til sammen har gitt 136 barn en trygg oppvekst. SOS-mødre og fedre verden over har foreldrerollen som jobb. Hver eneste dag bygger de sten for sten på fundamentet i tusenvis av barns liv.

Tekst: KRISTIN STOLTENBERG

FORELDRE MED EKSTRA Plass I HJERTET →

Hans Petter Svege og Linda Hellevik er tydelige på at det var et riktig valg å bli fosterforeldre. – Det har vært en veldig positiv opplevelse, sier Svege.

– Når du ser at det du tror på fungerer i praksis, ja, da gir det meg som far en god følelse av mestring, sier SOS-far Hans Petter Svege (51).

Det er fire og et halvt år siden han, Linda Hellevik og barna på 15 og 17 år bestemte seg for å leie ut huset og flytte inn i SOS-barnebyen i Bergen. Inn i livet deres kom et brødrepar på ti og tolv år.

– Vi følte vi hadde kapasitet til å være fosterforeldre. Det er så lett bare å snakke om at man skal gjøre noe for andre. Vi ville gjøre det vi sa, og det har vi ikke angret på, sier Svege.

SKAPER FORUTSIGBAR HVERDAG

Rundt 6000 kvinner og menn over hele verden jobber som SOS-foreldre. De skaper en hverdag med matpakke i sekken, prat rundt middagsbordet, hjelp med lekser, leggetider og nattaklem - noe som ikke er en selvfølge for alle barn. Over 86 000 barn vokser i dag opp i en SOS-familie, 14 av dem bor i Bergen.

– Guttene er en naturlig del av familien. Vi ser på oss selv som en vanlig familie, som tilfeldigvis bor her, sier Hans Petter Svege.

Selv er han utdannet statsviter og har også noen år som tilsynsfører i barnevernet bak seg. Linda Hellevik har bakgrunn som sosialantropolog, feltarbeider i ute-seksjonen og produsent av dokumentarfilm for barn og unge. Svege er tydelig på hvilke verdier han bygger pappa-rollen på.

– Jeg ønsker å være en fast og tydelig person som barna kan stole på og få hjelp av. En som gir kjærlighet og omsorg, slik at de føler seg trygge. Samtidig skal jeg være en voksen som også kan si nei og stå for det, sier han.

Han innrømmer at de første tre-fire månedene var krevende – både for barn og voksne. Hver kveld i den perioden satte de seg ned og snakket om hva som var vanskelig, og hvorfor de laget de reglene og rutinene de gjorde. For eksempel at middag er klokken 16, lekser gjøres i en time etter skolen og begynner man på en idrett, så slutter man ikke igjen før man har gitt alt i ett år.

HØSTER RESULTATER

Han synes det er godt å se at innsatsen gir resultater. Ikke bare i form av et

velfungerende familieliv, familien er også gode på å feire små og store seire.

– Vi ble utrolig glade da eldstemann kom opp i engelsk muntlig og fikk toppkarakter. I tillegg kom han inn på det studiet han ønsket. Det synes vi var skikkelig stort, sier Svege.

Båndet mellom de fire ungdommene i huset er sterkt og ofte tas viktige samtaler uten at foreldrene trenger å blande seg. Han løfter også frem verdien av at brødrene får vokse opp sammen. I dag skilles seks av ti søsken når de plasseres i norske fosterhjem. I SOS-barnebyen i Bergen er det lagt til rette for søskenplasseringer, med inkludert faglig oppfølging og gode avlastningsordninger.

– Når barn blir fratatt tryggheten ved at de må vokse opp uten mor og far, blir det lite stabilitet i livet. Mister de da også søsteren eller broren sin, ja da er de veldig alene i verden, sier Hans Petter Svege.

GODT KVALIFISERTE FORELDRE

Som mann er han fortsatt i mindretall blant SOS-foreldrene. Til tross for at det de siste 20 årene er blitt stadig flere

SOS-fedre i barnebyene i Europa, er det fortsatt langt flere kvinner som innehar SOS-foreldrerollen på verdensbasis. I en del land er det også utenkelig, på grunn av kjønnsrollemønstre, at en mann jobber som far, forklarer Mayfer Tupaz, som leder SOS-barnebyers utdanningssenter for nye SOS-mødre i Manila på Filippinene.

– Barna har da mannlige forbilder i de mennene som arbeider i og rundt barnebyene, som for eksempel ledere, leger, vaktmestere og lærere, sier Tupaz.

Hun er opptatt av å fremheve kompetansen til SOS-foreldrene. Deres styrke, mot og forpliktelse.

– Dette er ikke bare en gruppe snille kvinner som tar seg av noen barn. Våre mødre er dyktige, profesjonelle og omsorgsfulle, sier Tupaz.

IMONERT OVER MØDRENES STYRKE

SOS-foreldrene er kjernen i arbeidet i barnebyene, og det stilles høye krav til dem. De er parate til å gi omsorg til barn som kan være veldig kontaktsøkende, eller avvisende på grunn av vonde erfaringer. Noe av det viktigste for barn som har opplevd omsorgssvikt, er nettopp en fast relasjon til en trygg voksen, over tid. Med denne personen på plass, kan skadene gradvis rettes opp igjen.

SOS-foreldrene er den trygge voksne. For mange barn den eneste ene. Og hver dag verden over høstes resultatene av deres innsats. Som fredsprisvinner Rigoberta Menchu så fint en gang sa det: «Takket være omsorgen fra SOS-mødrene utvikler barna selvtillit, og de lærer at de er verdifulle mennesker, som har rett til en bedre fremtid.»

ROLLEN ER I ENDRING

Jobben som SOS-forelder har vært i kontinuerlig utvikling siden den første barnebyen åpnet i Imst i 1950. Mange foreldre arbeider fortsatt i tradisjonelle barnebyer med en håndfull barn per hus og ti-tolv hus lokalisert sammen. Men SOS-barnebyer utvikler stadig nye programmer og modeller for å sikre at omsorgen tilpasses hvert enkelt barns behov - enten det er for å hindre at familier splittes, eller for å gi omsorg til foreldreløse og barn som ikke kan bo sammen med mammaen og pappaen sin i kortere eller lengre perioder.

Blant annet etableres det fosterhjem med SOS-foreldre i og rundt barnebyer i en del land. Eller som i Norge, hvor barnebyen i Bergen er etablert rundt en kjerne av åtte fosterhjem. Andre steder er SOS-familier fullstendig integrert i helt vanlige boligområder.

FAKTA

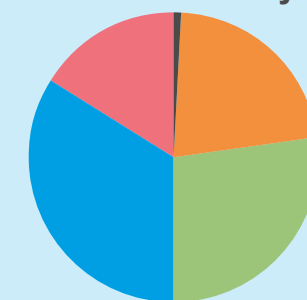
DETTE ER SOS-FORELDRENE

Slik er SOS-foreldrene fordelt geografisk:

Østlige og sørlige Afrika	1086
Midtøsten og Nord-Afrika	238
Vest- og Sentral-Afrika	574
Asia	1931
Sentral- og Øst-Europa, inkludert tidligere Sovjet-stater	618
Vest-Europa, Nord-Amerika og Australia	531
Latin-Amerika og Karibia	959

Så lenge har de jobbet i en SOS-barneby:

- ▶ 1 prosent har jobbet mindre enn 1 år.
- ▶ 22 prosent har jobbet 1-5 år.
- ▶ 27 prosent har jobbet 6-10 år.
- ▶ 34 prosent har jobbet 11-20 år.
- ▶ 16 prosent har jobbet mer enn 20 år.

Tallene er hentet fra 91 av de 127 landene vi har barnebyer i og inkluderer 4018 SOS-foreldre.

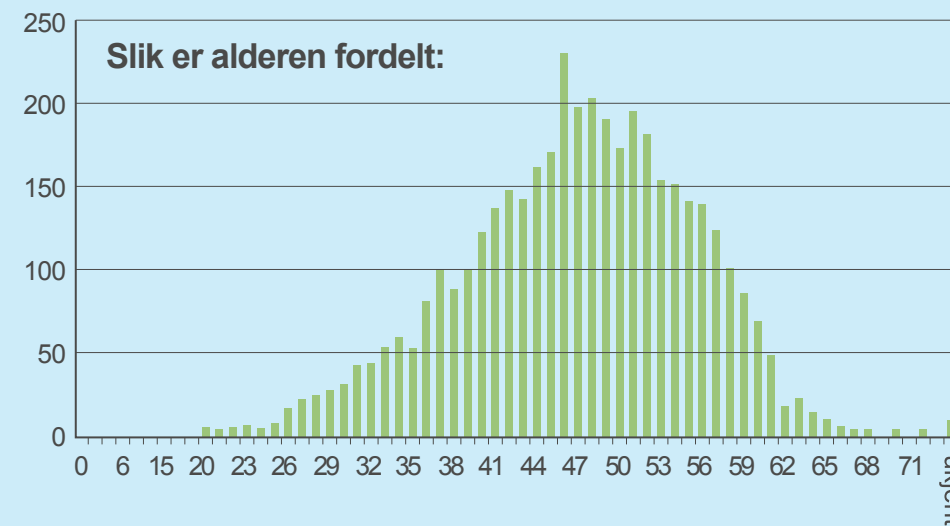

FOTO: HAN BRAND

Stemningen var god da emosjonell intelligens stod på timeplanen for kommende SOS-mødrene på Filippinene. De har bodd og studert på senteret i tre måneder. Nå venter praktisk trening.

Dette kreves for å bli SOS-foreldre:

- Grundig utvelgelsesprosess med intervjuer, fysiske og psykiske undersøkelser, samt bakgrunnsjekk.
- De fleste nye mødre/fedre er 25 - 45 år. Det er ønskelig med middels utdanningsnivå, videregående skole og yrkesbakgrunn fra f.eks. barneomsorg eller skole.
- Man gjennomgår et toårig utdanningsprogram, inkludert tre måneders teori. Resten er praktisk trening med veiledning.
- I tillegg: En ukes faglig påfyll hvert år, samt minst to ukers oppfølgingstrening hvert annet år.
Retningslinjene kan variere noe mellom landene

SOS BARNEBYER

SOS-foreldres ansvar:

- Hver familie ledes av en SOS-mor, eller far.
- Når hun har ferie, flytter en assistent som barna kjenner inn.
- Viktigste oppgave: Skape et trygt hjem for de opptil åtte barna som bor i huset.
- Ansvarlige for barnas trivsel, skolegang, helse og utvikling – både faglig og emosjonelt.
- Lage en individuell utviklingsplan for hvert barn.

SOS BARNEBYER

GUTTEN BLE LEVERT PÅ DØREN

I en av de tradisjonelle SOS-barnebyene i Vietnam ble det en grytidlig oktobermorgen for to og et halvt år siden levert inn en liten gutt. Det var bestemoren som kom med ham. Idet portvakten gikk morgenrunden sin, bar hun den seks måneder gamle babyen inn på det tomme vaktrommet og la ham på sengen. I brevet som fulgte med ba hun SOS-barnebyer overta ansvaret for ham, noe myndighetene aksepterte.

– Den første natten gråt han mye. Jeg tror alt luktet annerledes enn han var vant med. Men den andre natten var bedre. Han ble fort kjent med stemmen min, så når jeg snakket til ham, roet han seg, forteller Nguyen Thi Yen.

Hun skulle egentlig begynne som SOS-mor et par måneder senere, fordi en mamma skulle pensjoneres. Men Nguyen sa ja til å ta med gutten hjem i mellomtiden. Det er hun svært takknemlig for. Allerede første gang hun holdt ham, følte hun en tilknytning.

– Jeg ble rørt til tårer. Tenk at denne forlatte gutten kunne bringe så mye glede inn i livet mitt. Jeg følte meg stolt over å få

FOTO: KRISTIN SVORTE

FOTO: KRISTIN SVORTE

Le Van Minh er vaktmester i SOS-barnebyen og husker godt dagen han fant Carrot. Her leser han brevet som fulgte med fra guttens bestemor.

være hans mor, sier Nguyen Thi Yen.

Gutten fikk kallenavnet Carrot, fordi han var så glad i gulrot. I dag er Nguyen Thi Yen mor til totalt seks barn.

VOKSER OPP I TRYGGHET

– I starten var vi ikke så samkjørte som familie, og det var mye å gjøre med å passe på de små, lage mat og hjelpe alle med lekser. Men etter en måneds tid, gikk det bedre, sier Nguyen Thi Yen, som sluttet i jobben som regnskapsfører for å bli SOS-mor.

Det hender de andre barna får besøk av slektningene sine, og i begynnelsen syntes Nguyen det var trist at ingen kom for å hilse på Carrot.

– Men jeg sa til meg selv at nå er det jeg som er moren hans og han har mange her i barnebyen som er glad i ham. Dessuten stolte bestemoren og moren hans på at han ville få et godt liv i barnebyen, med god utdanning og bedre fremtid. Og det skal vi gi ham, sier Nguyen Thi Yen.

*Bla om og møt flere SOS-foreldre!
På våre hjemmesider www.sos-barnebyer.no – kan du se filmer og lese mer om foreldrene.*

FOTO: KRISTIN SVORTE

Det er to og et halvt år siden Carrot ble overlevert til barnebyen i Vietnam. Siden den gang har han bodd sammen med SOS-moren sin. – Jeg føler meg stolt over å få være moren hans, sier Nguyen Thi Yen.

TERESA TUBLE, MAMMA TERRIE (61)**Davao, Filippinene**

– Jeg vil at barna mine skal vite at de alltid kan komme til meg. Så lenge de lever. Jeg er deres mor. Jeg er deres hjem. Og jeg er stolt av å være en del av deres livshistorie.

Jeg har oppdratt 36 barn siden jeg begynte som SOS-mor i 1981. Jeg var en av de første mødrene som ble ansatt i barnebyen i Davao. Det er et privilegium og samtidig et stort ansvar. Jeg har forsøkt å være et godt eksempel for de nye og yngre SOS-mødrene her.

Det er stor forskjell på barnebyen i dag og for over 35 år siden, ikke minst har teknologien endret alt – inkludert vanene til barna. Men formålet; det å ta godt vare på barna, det har aldri endret seg.

LEILA (43) OG PASI LUUKKONEN (47)**Tammerfors, Finland**

– Vi bor i en ny integrert barneby med syv barn, to biologiske. I starten var det fire bleiebarn på samme tid. Det var ganske kaotisk, spesielt fordi barna trengte ni måltider om dagen på grunn av konstant sult. Men det fine med denne barneby-modellen, er at man får så mye støtte man trenger. Nå er hverdagen normalisert og barna er stabile, åpne og morsomme. Vi ønsker å gi barna kjærlighet og grenser, og er nok litt strenge.

Hverdagslivet er den beste premien med å være fosterforeldre. Det å se at barna har lyktes med for eksempel skoleoppgaver, til tross for store utfordringer. Det gjør oss glade. Vi kunne gjerne tatt imot flere barn, men da måtte vi hatt en større leilighet.

CATHERINE MUSHANAWANI (45)**Bindura, Zimbabwe**

– Det viktigste man kan gjøre for at barn skal føle tilhørighet, er å gi dem kjærlighet.

Jeg har vært barnebymamma i 18 år, og har en søskenflokk på ti barn. Jeg prøver å se alle som den de er og behandler dem som individer. Alle har sine styrker, men samtidig må jeg vise dem at vi er grunnleggende like. De må forstå at de alle har sin plass i familien.

Derfor har også alle hver sine oppgaver ut i fra alder, og gutter og jenter har like oppgaver. Ungdommene må feie hver dag, og de minste følger ofte etter dem med en liten kost. Arbeidsoppgavene er viktige for at barna skal føle at de er betydningsfulle i fellesskapet. Men vi koser oss også, i helgene gjør vi ting sammen som familie.

ALICIA (25)**Montevideo, Uruguay**

– Jeg ble selv forlatt av moren min som femåring og vokste opp i en SOS-barneby. Nå er også jeg SOS-mor og bor rett ved siden av barnebyen, sammen med mannen min, tre gutter og en biologisk datter.

Det er viktig for meg å gi andre den samme muligheten jeg selv fikk. Men vi hadde ingen enkel start. Ingen av guttene var på et intellektuelt nivå som tilsvarte alderen. Det ble svært viktig å sette veldig klare grenser. En av guttene kom til oss etter å ha bodd på gaten. Han slet med å komme overens med de andre, og foretrakk å sove på gulvet fremfor i sengen. Nå går han på skolen, spiller håndball på et lag som vinner turneringer og stråler. Hans SOS-søsken og fotballkompiser har lignende bakgrunn.

SALAMA JUMA ALI (57)**Zanzibar**

– Jeg er lykkelig for at jeg har kunnet bruke livet mitt på barn. Selvfølgelig er det trist at jeg nå blir pensjonist, men jeg forlater ikke barna. Vi kommer til å holde kontakt.

Arbeidet er imidlertid blitt for tungt for meg. Jeg har ni barn boende i huset. Til sammen har jeg hatt ansvar for 21 barn gjennom disse 25 årene, pluss to biologiske. Barna kjenner godt sin nye SOS-mor. Hun har hjulpet meg i huset i mange år, så denne overgangen er godt planlagt.

Jeg vil fortsette å arbeid for utsatte barn, og jeg har søkt myndighetene om å få bygge og drive en liten skole i et fattig og isolert område. Det skal være to klasser med 40 barn i hver, ikke 60-70 elever som i de offentlige skolene. Jeg må jo være aktiv, ellers går jeg helt i stå.

OKSANA**Brovary, Ukraina**

– Å være SOS-mamma er ikke en jobb, det er en livsstil.

Jeg har seks barn. Fem av dem er biologiske søsken. Da de kom hit, hadde de bodd på barnehjem, fordi myndighetene ikke klarte å finne en familie som ville adoptere dem samlet. Da ble SOS-barnebyer redningen.

I begynnelsen kjente jeg frykt for at jeg ikke skulle klare å gi barna alt de trengte. Men nå ser jeg at de klarer seg minst like bra som andre barn, ikke minst takket være alle de pedagogene som støtter dem og oss i hverdagen.

Jeg ser på oss som en vanlig familie, og barna føler at jeg er deres mamma. I begynnelsen spurte de etter en pappa, og jeg sa at direktøren i barnebyen fikk være pappa. Han er pappaen til alle barna her.

MAMMA FADIA**Betlehem, Palestina**

– Jeg elsker alle barna mine. Ikke bare de seks barna som bor i mitt hjem nå, men alle barna i barnebyen, og alle de hundretalls som har bodd her opp gjennom årene.

Jeg har vært SOS-mor i 24 år. I løpet av denne tiden har jeg vært mor for 34 barn. Ni av dem har giftet seg og gitt meg til sammen 14 barnebarn. I dag har jeg tre gutter og tre jenter. Flere av dem er søsken. Jeg husker da de kom til meg. Det var vanskelig for dem fordi de var så glade i sin biologiske mamma, som ikke kunne ta vare på dem. Men etter tre måneder begynte de å stole på meg, og først da kunne de kjenne seg trygge i sitt nye hjem. Jeg tror tålmodighet er den viktigste egenskapen til en SOS-mor.

BEATRICE (46)**Rwanda**

– Tidligere jobbet jeg som mattelærer. Etter hvert fikk jeg lyst til å være sterkere knyttet til barna – og ikke bare mens jeg underviste. Som SOS-mor får jeg lov til det. Det er fantastisk.

Hverdagen er travel med elleve barn. De skal vekkes, spise frokost, kle på seg skole- og barnehageuniformer og sendes av gårde. På ettermiddagen er det middag, lekser og klesvask. Men selv om det er travelt, så ler vi mye sammen.

Mange barn har hatt en vanskelig start på livet og det er mye som skal læres av helt dagligdagse rutiner. Noen barn reagerer også ganske sterkt på det å komme i en barneby. Vi har heldigvis forberedt oss godt på dette gjennom utdannelsen til å bli SOS-mor, så problemene løses alltid etter kort tid.

En barndom i krigsområder gir en ekstra belastning for denne gruppen barn. Omsorgsløse erfaringer rammer hele ti prosent av verdens barn.

NÅR OMSORGEN MANGLER

– Barn trenger to ting: Kjærlighet og orden på livet, sier barnepsykolog Magne Raundalen.

Tekst: KRISTIN STOLTENBERG

Magne Raundalen er en av Norges mest kjente fagpersoner på barn i krise. Han løfter frem SOS-barnebyers modell for god omsorg.

– Jeg har vært barnepsykolog i 50 år, og jeg har en klar mening om hva jeg mener er det beste for barn. Nemlig å vokse opp i en familiesituasjon. I et hjem med helt alminnelige og forutsigbare rutiner, sier Magne Raundalen.

Han mener barn skal ha det bra fordi de er barn, uansett hvor i verden de bor.

– Det er dette som er barndommens egen verdi, sier Raundalen.

HJERNEN SKADES UTEN OMSORG

Men hva skjer når omsorgen mangler? SOS-barnebyer anslår at hvert tiende barn i verden, 220 millioner barn, lever uten omsorg eller står i fare for å miste sin omsorgsperson. Raundalen er tydelig på at hjernen skades hvis barnets første leveår ikke inneholder trygghet og kjærlighet.

– Barn er født med mange kapasiteter, men disse blir ikke utløst hvis barnet ikke også har god omsorg og et sunt miljø, sier Magne Raundalen.

Bare 15 prosent av barnehjernen er ferdig utviklet ved fødselen. Resten bygges av erfaringer over tid. Raundalen peker på at et barn har hundre milliarder hjerneceller når det blir født. Hver enkelt av disse cellene har kapasitet til å koble seg opp 15 000 steder i hjernen.

– I barnets første leveår snakker vi om 200 000 oppkoblinger i timen. Oppkoblingene danner nye baner, og det er disse erfaringene som bygger hjernen. Blir det mange erfaringer fra det omsorgsløse livet, blir disse banene svekket og hjernen skadet. Den stiller seg inn på kampmo-

dus – for å overleve. Dette går utover den kognitive utviklingen, sier Raundalen.

BARNEHJERNEVERNET

I november holdt han foredrag om omsorgsløs barndom på et faddertreff i Oslo. Raundalen løftet frem nobelprisvinner i økonomi James Josef Heckmans teorier

om at det aller mest lønnsomme av alle investeringer i et samfunn, er å investere i en god barndom. Å spare på barn, er ikke å spare, påpekte han.

– En god barndom er avgjørende for at vi skal ha trygge og velfungerende samfunn i fremtiden, sier Raundalen.

Han slår gjerne et slag for begrepet barnehjernevernet. Hvordan vi som voksne kan verne om barnets hjerne – slik at den ikke ødelegges i de første årene. De tre første årene er spesielt kritiske. Og hvis den skades, hvordan vi – gjennom Barnekonvensjonen – er pliktige til å hjelpe disse barna.

– Det trengs ingen mirakelkur for å reparere skadene. Det barnehjernen trenger, er det alminnelige dagliglivet, med rutiner og forutsigbarhet. Slik at den skadede hjernen kommer ut av kampmodus. Vi snakker her om en resept på kontinuerlig positiv relasjonsendringer resten av barndommen, sier Raundalen.

Han synes det er godt å kunne si at det finnes håp. Det tar mange år, men endring er mulig.

FAKTA BARN UTEN OMSORG

- 220 millioner, 10 prosent av verdens barn, lever uten eller står i umiddelbar fare for å miste omsorgen fra foreldre eller andre voksne.

- Årsakene er mange og komplekse, og de omsorgsløse er en sammensatt gruppe. De er barnearbeidere, gatebarn, barnebruder, barnesoldater, lever i barneledete familier, bor på institusjoner, lever i familier i krise, på flukt og ofre for kriminelle nettverk – for å nevne noen.

- De omsorgsløse barna må få mer oppmerksomhet, sier regissør Marie Kristiansen.

«Barn er fremtiden. De er også de mest forsvarsløse av oss alle.»

FOTO: JARLE EVJEN

November 2016: Flere hundre mennesker løftet mobilene mot Stortinget for å vise politikerne noen av de 220 millioner barna som står alene, og som Arlinda (t.h) rapper om i sangen til Izabell (t.v.).

– TÅRER ER IKKE ENESTE VEI TIL HJERTET

Da Marie Kristiansen skulle lage kampanjefilm for SOS-barnebyer, bestemte hun seg for at den skulle sparke i magen, og ikke bare røre hjertet.

Tekst: KRISTIN STOLTENBERG

– *Hvorfor ville du lage filmen De omsorgsløse?*

– Jeg har støttet SOS-barnebyer lenge. At det var så mange omsorgsløse barn i verden, var jeg ikke klar over. Det berørte meg veldig. Jeg ville gjerne gi et større bidrag, noe som forhåpentligvis ville bidra til å opplyse andre om det store antallet barn som faktisk er rammet.

– *I utgangspunktet skulle videoen være en collage av barn som leste dikt, men du ville lage rap?*

– Personlig er jeg nok blitt immun mot denne typen filmer. Det er så mange varianter av disse filmene, som alle spiller på de samme strengene. At vi pålegger barn å lese dikt med et trist budskap, føles i mine øyne konstruert. Jeg ville lage en film som var på barnas premisser, en film som forhåpentligvis ville vekke og imponere voksne. Gi dem et stuck, og få dem til å våkne opp.

– *Hvilke vurderinger tok du?*

– Jeg fikk ideen og sa at dette er det eneste jeg vil lage. Så det blir enten dette, eller så må noen andre lage den. Det fungerer som oftest slik for meg, at den første ideen er den jeg går for. Begynner man å revurdere og skrive om, så blir ting vannet ut og til slutt litt ubetydelig.

– *Hvorfor er det viktig for deg å sparke i magen og ikke bare røre hjertet?*

– Jeg blir beveget av engasjement. Jeg

blir beveget av Arlinda (12) og det uttrykket hun har i ansiktet når hun danser og rapper på en forlatt fotballstadion. Å være rørt til tårer er ikke alltid den eneste veien til noens hjerte.

– *Er vi blitt immune mot hjerte-kommunikasjon?*

– Det vet jeg ikke. Men det er viktig å bli utsatt for litt forskjellige typer kommunikasjon, slik at alt ikke føles likt og dermed konstruert.

– *Vi har en mediehverdag hvor kampen om synlighet er så tøff at noden ofte må følges av en kjendis eller en ekstrem tragedie, for å nå gjennom. Hvilke tanker gjør du deg rundt det?*

– Det sier en del om at det er mye elendighet i verden og at det derfor er tøffere å nå frem. Jeg tror det kan være vanskelig å ta inn alt i hverdagen. En kjendis letter kanskje budskapet litt, noe som ikke nødvendigvis er riktig. Izabell, som skrev låten i videoen, er kjendis, men vi brukte henne for talentet hennes, ikke for ansiktet. Det er ganske nytt og kanskje noe man kan gjøre mer av.

– *220 millioner barn er uten omsorg, eller de står i fare for å miste omsorgen fra voksne. SOS-barnebyer frykter at de havner i blindsonen av norsk utviklingspolitikk. Hvordan berøres du selv av budskapet?*

– Barn er fremtiden. De er også de mest forsvarsløse av oss alle. Et problem som

FAKTA

NAVN: Marie Kristiansen (34)

YRKE: Regissør og fotograf

BAKGRUNN: Regissert en rekke videoer innen musikk og mote. Vant Spellemannspris for videoen til Karpe Diems *Hvite Menn som pusher 50*. Datter av regissørparet Vibeke Løkkeberg og Terje Kristiansen.

AKTUELL: Laget film med Arlinda (12) som rapper om de omsorgsløse for SOS-barnebyer. Den er vist 224 000 ganger på Facebook og YouTube. Se den på www.youtube.com/watch?v=A1Uo_qK7oS4

dette bør absolutt være på politikernes agenda. De omsorgsløse barna må få oppmerksomhet.

– *Hva skal til for at flere mennesker begynner å engasjere seg for at barn over hele verden skal få en trygg oppvekst?*

– Jeg tror de fleste engasjerer seg i det, men det er ikke alle som vet at det er et så stort problem.

Hva berøres du selv av?

– Bilder av barn i krig. Jeg sender stadig bidrag til ofrene i Aleppo.

Afrikas hurtigst voksende flyktningkrise

SOS-barnebyer trapper opp nødhjelsarbeid i Vest-Afrika. En voldelig konflikt utløst av Boko Haram har spredt seg fra Nigeria til Niger, Tsjad, og Kamerun.

Tekst: TORUNN W. GILJE foto: VINCENT TREMEAU

FN anslår at flere enn 300 000 mennesker nå lever i ulike flyktningleire i Diffa-regionen i Niger. Mer enn halvparten av dem er barn. Frilansfotograf Vincent Tremeau har dokumentert hverdagen, og ikke minst forsøkene på å gjøre livet så normalt og levelig for barna som har rømt fra den voldelige konflikten.

SOS-BARNEBYERS NØDHJELP INKLUDERER BLANT ANNET:

- Sørge for mat, rent vann, hygieniske artikler og andre nødvendigheter
- Undersøkelser og behandling av feil- og underernæring
- Trygghetssoner og dagsenter hvor barn kan leke og få være barn, samt få psykisk oppfølging og beskyttelse
- Identifisering, registrering og gjenforening med familie for barn som er kommet bort fra familien sin (i samarbeid med andre organisasjoner)
- Støtte til lokale helsetilbud og mobile klinikker
- Skolemateriell og aktiviteter som innebærer læring for barn som mister skolegang
- støtte til gjenoppbygging av jordbruk

Vinternettene er kalde også i Diffa, og SOS-barnebyer sørger for varme klær til barn.

Området rundt Lake Chad er klassifisert som Afrikas hurtigst voksende flyktningkrise. SOS-barnebyer har lenge gitt nødhjelp til konfliktrammede i Diffa-regionen i Niger, og starter nå opp i Borno-området i Nigeria.

Konflikten har ført til store ødeleggelser på nødvendig infrastruktur som sykehus, skoler, veier, markeder og jordbruksareal. 20 000 mennesker er drept, 2,6 millioner er på flukt og 9,2 millioner trenger nødhjelp.

Det kommer mange flyktningbarn til SOS-barnebyers klinikker. - Svært mange av dem er underernærte, sier helsearbeider Aissata Hamani.

SOS-barnebyer har etablert flere trygghetssoner hvor hundrevis av barn og unge hver eneste dag får en mulighet til lek, aktiviteter, læring og få nye venner.

Marianne Os Sanden, Mette Magnussen og Andreas Bastesen i SAS ivrer etter å verve flere kolleger til samarbeidet med SOS-barnebyer.

Her er ansatte i SAS på besøk i SOS-barnebyen i Siteki i Swaziland.

Giverglede på jobben

SAS-ansatte har samlet inn nesten 20 millioner kroner til SOS-barnebyers arbeid – over lønnsslippen. Resultatene får ringvirkninger.

Tekst: KRISTIN STOLTENBERG

– Det er imponerende å se hvilken stor giverglede det er blant ansatte i SAS. Takket være en fantastisk oppslutning, har SAS-ansatte vært med på å gi foreldreløse og utsatte barn i en rekke land et trygt og meningsfylt liv, sier generalsekretær Bente Lier i SOS-barnebyer.

Det mer enn 30 år lange engasjementet er ikke bare imponerende i seg selv. Det er også et godt eksempel på hvordan man kan bygge en kultur nedenfra i en organisasjon. En kultur som bryr seg. Dette har ført til en langsiktig investering i barn og unges utvikling, og skapt varige endringer i en rekke lokalsamfunn i verden.

VIL GJØRE EN INNSATS

– Dette er et viktig arbeid, sier flyvertinne Mette Magnussen.

Sammen med purserne Andreas Bastesen og Marianne Os Sanden ivrer hun etter å verve flere kolleger til samarbeidet.

– Vi reiser ofte til mange fine steder, men vi vil ikke bare nyte sol og strand. Vi vil bidra, sier Andreas B. Bastesen.

SAS-ansatte har vært nær samarbeidspartner med SOS-barnebyer siden januar 1983. Den gang startet det som et engasjement blant 500 ansatte i Braathens, men ble videreført ved sammenslåingen av selskapene i 2004. Siden den gang er

det kommet til flere hundre nye lønnstrekkere.

LANGSIKTIG STØTTE

Pengene har vært med på å gi barn og unge i Kenya, Gambia, Russland, Zambia og Swaziland et trygt og meningsfylt liv. I fjor høst åpnet en ny SOS-barneby i Mwanza i Tanzania, hvor SAS-ansatte finansierte ett av husene.

– Det som er fint med dette arbeidet, er at det ikke bare avhjelper nøden der og da. Det er tiltak som gir god effekt over tid, sa Marianne Os Sanden da de tre kabinansatte ble intervjuet av SAS-magasinet Scandinavian Traveler for litt siden.

INKLUDERER LOKALMILJØENE

Støtten deres får ringvirkninger, som for eksempel i Mwanza. I tillegg til barnebyen, driver SOS-barnebyer også et familieprogram i lokalsamfunnet som når ut til over tusen barn. Programmet skal forhindre at barn mister foreldreomsorgen. Det gjøres ved å styrke familier og lokalsamfunn slik at de blir i stand til å endre sin egen livssituasjon – enten det er gjennom å reparere et ødelagt hus, skaffe seg skolegang, eller yrkesutdannelse, eller nyttiggjøre seg en spare- og lånegruppe. Noe som ikke bare gir familiene bedre økonomi, men også et nettverk.

Slik kan du engasjere kollegene dine

Tre måter bedrifter og ansatte kan engasjere seg i SOS-barnebyers arbeid på. Ved å støtte SOS-barnebyer økonomisk eller inngå i et samarbeidsprosjekt, kan bedrifter gi barn omsorg og utvikling. I tillegg kan arbeidsplassen bygge et sosialt engasjement hos menneskene i og rundt bedriften.

1. Lønnstrekkordning:

Ansatte kan sammen støtte SOS-barnebyer med et valgfritt beløp hver måned. Lønnstrekkordningen er enkel og fleksibel og trekkes direkte fra lønnslippen. Bidraget kan også gi skattefradrag.

2. Bedriftsfadder

Som bedriftsfadder støtter man enten vårt generelle arbeid, vårt nødhjelpsarbeid, eller vårt arbeid for ungdom. På samme måte som i et privatfadderskap får man oppfølging gjennom bilder, film og tekst og man får tilrettelagt markedsmateriell til å synliggjøre bedriftens engasjement. Et bedriftsfadderskap koster 1000 kr i måneden, eller mer hvis bedriften ønsker dette.

3. Strategiske samarbeid

Et samarbeid med SOS-barnebyer skal være en investering. For bedriften, for samfunnet, og ikke minst for barna man skaper et vendepunkt for. Et strategisk samarbeid er skreddersøm med fokus i felles prosjekter, verdier, målsettinger, fremdrift og forventninger. Dette passer for bedrifter som tenker strategisk og langsiktig rundt sitt samfunnsansvar.

Ønsker du mer informasjon, gå inn på www.sos-barnebyer.no/bedrift, eller ring 23353900.

Tenåringsmødre tilbake på skolen

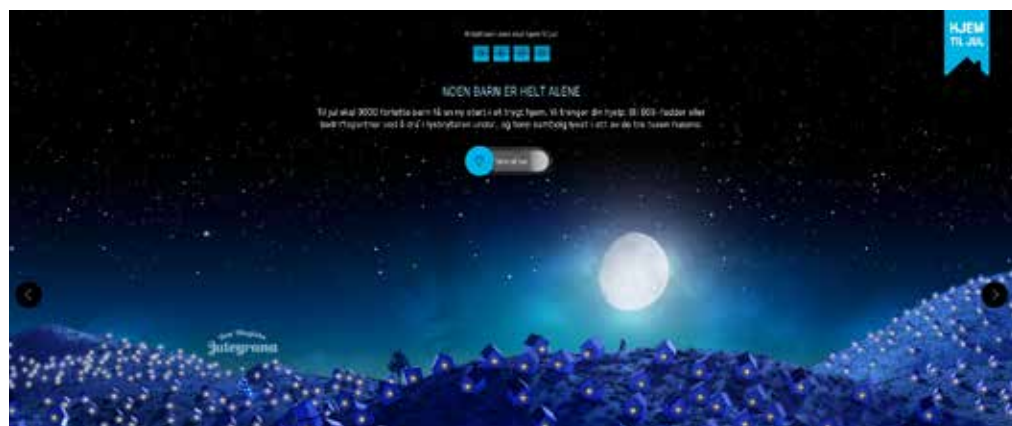
SOS-barnebyers mødregrupper i Malawi har fått over 100 tenåringsmødre tilbake på skolebenken.

Over en tredel av jentene i Malawi føder barn før de fyller 18 år, ifølge FNs Befolkningsfond. Mange tenåringsmødre dropper derfor ut av skolen fordi de må ta seg av barna, og med avbrutt utdanning blir de lite attraktive på jobbmarkedet. Siden oppstarten av SOS-barnebyers mødregrupper i 2012, har over 100 mødre kommet tilbake på skolebenken, 17 har fullført videregående utdanning og syv går nå på Universitetet.

Gruppene jobber frivillig. Mødre, fedre og lokale ledere påvirker tenåringer til å vente med å få barn, får fedrene til å ta større del av foreldreansvaret og får mødre raskere tilbake på skolen. De fleste fødsler i Malawi skjer innenfor ekteskapet, og lovendringen i Malawi i 2015 som hevet aldersgrensen på ekteskap fra 15 til 18 år, vil også gi jenter i Malawi bedre forutsetninger for fremtiden.

FOTO: SOS-BARNEBYER

GOD START PÅ ÅRET

Før jul ba vi det norske folk bli med på en dugnad for å gi et trygt hjem til 3 000 barn. For å symbolisere resultatet, ville vi tenne like mange lys på juletreet på torget i julebyen Drøbak som antall barn som fikk et nytt hjem. Slik skulle blå julelys synliggjøre hele det norske folks engasjement for barn uten omsorg. Alle de 3 000 lysene ble tent, og 3 400 barn får et trygt hjem. Takk til alle nye og gamle faddere!

Ny barneby i Damaskus

FOTO: JABER HAMUK

Midt i krigens uendelige lidelser finnes det noen lyspunkter for de aller hardest rammede barna i Syria.

Et tidligere feriekompleks i Damaskus blir omgjort for å huse 150 barn i nye SOS-familier.

Ett av dem er Dania (11)*. Sammen med sine to søstre har hun levd midt i krigens herjinger.

– Det var kaldt og det regnet. Jeg husker at jeg var utmattet da jeg kom til SOS-barnebyers senter. Vi hadde ikke sovet i vanlige senger på veldig lenge, så det første jeg gjorde var å legge meg på en madrass og bare sove, sier Dania.

Hun ble undersøkt av lege som avdekket at hun trengte både medisiner og behandling i tillegg til næringsrik mat. Etter å ha kommet til kreftene på omsorgssenteret, får Dania og søstrene nå et nytt hjem. Barna flytter inn så raskt som mulig i den nye barnebyen, sammen med 150 andre.

– Disse barna trenger mest av alt omsorg og beskyttelse. En trygg fami-

liesituasjon i den nye barnebyen er en god løsning. Der kan de forhåpentligvis kjenne seg trygge, selv om de lever i en krigsherjet by, sier kommunikasjonssjef i SOS-barnebyer Norge, Synne Rønning.

SOS-barnebyer er den eneste internasjonale organisasjonen som nå tilbyr langsiktig omsorg til barn i Syria.

*Navnet er endret av personvern hensyn

3 Om engasjement

Vi spør frivillige fra UngSOS: Hva driver deg?

INGUNN KULSTAD (18)

Levanger

– Muligheten til å gi noe tilbake er det som driver meg mest. Når vi daglig ser hvordan forholdene til barn rundt

om i verden er, er det godt å vite at det også finnes noen barn der ute som har fått det bittelitt bedre på grunn av mitt arbeid som frivillig.

JOHN ERIK ÅNDAHL (19)

Bergen

– Den ubeskrivelige følelsen man får av å vite at man er med på å gjøre en forskjell. Det driver meg til å stå på som

frivillig for SOS-barnebyer. Jeg vet at den jobben jeg gjør som frivillig er med på å sikre barn og unge omsorg og trygghet. Å vite dette er den beste motivasjonen i verden.

SARAH MARIA MALMQUIST (17)

Lørenskog

– Jeg drives av den utviklingen jeg har sett blitt gjort i SOS-barnebyer, og alt organisasjonen har fått til. Det at jeg har

kunnet se en så stor fremgang, har virkelig gjort noe med ståpåviljen min. Vi har alle muligheten til å hjelpe. Uansett hvor lite man kanskje føler man gjør, så har det en kjempestor betydning for noen andre.

*Jeg visste ikke at folk
hadde det så fælt*

– Stolt av å gjøre noe fint

Ni år gammel bestemte Marie Breiby (12) seg for at hun måtte bidra til at verden skulle bli bedre.

Tekst: CAMILLA DELBEKK

– Jeg visste ikke at folk hadde det så fælt, utbryter Marie Breiby.

Da klassen på Smestad skole i Rælingen for første gang deltok i SOS-barnebyers Omvendt Julekalender i 2012, lærte hun om hvordan barn i andre land egentlig hadde det. Marie var ni år og bestemte seg for å gjøre en ekstra innsats.

SOLGTE BOLLER OG EN AMETYST

Men i lommeboka var det ingen penger. Derfor laget hun og en venn salgsbod i gata utenfor huset til Marie. Mange gikk den veien til og fra jobb og skole, og barna solgte boller, vafler og ting de ikke trengte til inntekt for SOS-barnebyer. En dag fikk de til og med en ametyst av en dame som kom forbi. Kanskje de kunne selge den? Ametysten ga 200 kroner i kassa.

– Vi hadde blikkbokskasting med bamser i premie. Barna ble veldig glade når de vant, og stadig flere hentet penger og ble med, forteller Marie.

Etter ti timers innsats over to dager talte jentene opp 700 kroner. Pengene ble lagt i en fin boks med prinsessedekor. «Ikke rør», skrev Marie utenpå. Det gjaldt også henne selv. Pengene var SOS-barnebyers sine.

HOLDT FOREDRAG FOR FAMILIE OG VENNER

Måneder gikk og Maries dager gikk med til håndball, skolearbeid og venner. På rommet sto boksen med penger i. Plutselig en dag tenkte hun: «Jeg har glemt dem, de barna på flukt og i krig!». Hun la litt sparepenger oppi boksen og bestemte seg for å lage en presentasjon. Når de hadde besøk i familien, holdt hun foredrag og samlet inn penger. Før jul i fjor satte hun 4658 kroner inn på SOS-barnebyers konto.

FOTO: CAMILLA DELBEKK

Før jul overførte Marie Breiby 4658 kroner til SOS-barnebyer. Pengene samlet hun inn over tre år gjennom salg og foredrag.

– Jeg synes det er litt som å gi gave i en bursdag. Den følelsen når du gir gaven, og den følelsen du vil at den som åpner gaven skal få. Du blir litt stolt av å gjøre noe fint for dem du bryr deg om.

GODT Å GI

Det var læreren til Marie i 4. klasse, Turid Ingier (60), som introduserte klassen og Marie for Omvendt Julekalender. Hun husker godt den engasjerte eleven. Turid viser fram læringsheftet som Marie laget etter kalenderen det året, og der står det:

«Det har vært godt. Jeg blir varm innvendig, men vet ikke hva det er. Jeg har lært at jeg egentlig er bortskjemt. Når vi som har råd vil ha noe og ikke får det, blir vi sure. I stedet for å bli sur, tenk på de som ikke har noe, de som har dårlige hjem, de som må jobbe i stedet for å gå på skole.»

Marie mener det samme i dag som den gang.

– Hvis man føler seg litt bortskjemt, så kan den følelsen man får gjennom å gi ta bort litt av det man er skuffet over ved seg selv. Og når man hjelper dem som trenger det aller mest, så får man en ekstra god følelse.

Omvendt Julekalender

- Julekalender for barneskoletrinnet
- Film og materiell der elevene blir kjent med barn i andre land
- Elevene samler inn penger ved å gjøre enkle oppgaver hjemme
- 70 000 elever deltok i 2016
- 3,5 millioner kroner i inntekter i 2015 (2016 var ikke talt opp da magasinet gikk i trykken)

*SOS-barnebyer sørger for omsorg
for barn som er alene eller står i fare
for å miste omsorg fra voksne.*

Hvor mange ord finner du?

I denne ordleken skjuler det seg ord som handler om barndom og SOS-barnebyer. Let bortover, nedover og på skrå – både oppover og nedover. Klarer du å finne alle 15? →

SOSFAMILIE, BARNERETTIGHETER, GLEDE, LEKOGFRITID, LATTER, FOSTERFAMILIE, SOSBARNEBYER, TRYGTHJEM, LOKALSAMFUNN, UTDANNING, BARNDOM, SAMARBEID, UTVIKLING, SKOLE, OMSORGLØS.

1	S	I	S	T	R	B	O	K	S	T	I	M	M	S	B	A	R	L	T	B
2	O	S	O	S	B	A	R	N	E	B	Y	E	R	O	P	P	L	E	L	F
3	S	O	B	Y	A	R	K	D	U	L	I	M	I	V	E	K	E	O	E	I
4	F	Ø	A	A	R	E	L	S	A	M	A	R	B	E	I	D	K	L	L	O
5	A	F	R	M	R	S	E	O	P	O	M	S	U	L	Æ	S	O	S	O	M
6	S	O	B	A	R	N	D	O	M	F	I	N	T	T	S	K	G	Ø	K	T
7	T	I	F	R	Ø	E	E	P	E	T	T	I	D	O	S	S	F	Ø	A	T
8	I	R	O	M	S	K	O	R	G	L	E	R	A	D	O	M	R	M	L	E
9	G	O	S	I	S	J	K	I	E	K	E	O	N	N	I	N	I	H	S	T
10	J	L	T	K	J	Æ	H	L	I	T	G	T	N	S	O	L	T	T	A	L
11	K	L	E	M	E	R	E	T	T	O	T	I	I	O	M	S	I	E	M	O
12	R	O	R	D	I	E	T	A	B	A	N	I	N	F	E	Ø	D	T	F	I
13	I	F	F	M	E	M	L	A	T	T	R	Y	G	T	H	J	E	M	U	G
14	I	N	A	I	U	F	O	S	T	R	E	B	I	H	L	Ø	S	O	N	E
15	B	F	M	M	U	T	V	I	K	L	I	N	G	R	E	T	I	K	N	P
16	R	A	I	R	I	S	E	U	F	L	Y	T	K	N	U	T	P	E	S	D
17	A	L	L	E	S	O	S	F	A	M	I	V	I	A	V	S	E	M	L	O
18	K	I	I	N	O	S	O	S	F	A	M	I	L	I	E	T	T	R	I	M
19	S	O	E	S	S	E	S	L	I	O	M	S	O	R	G	S	L	Ø	S	I
20	L	E	K	F	O	T	B	A	N	R	S	U	S	D	F	R	I	H	T	E

Sender du resultatet til oss, kan du være med i trekningen av et kosedyr.

Ta bilde av siden og send svaret til: kristin.stoltenberg@sos-barnebyer.no, eller send per post til SOS-barnebyer ved Kristin Stoltenberg, Pb 733 Sentrum, 0105 Oslo. – Lykke til!

Jan og Anne har
ikke bare husrom,
men også hjerterom.

**SOS
BARNEBYER**

Et trygt hjem for alle barn

SKRIV ET TESTAMENT SOM HANDLER OM LIVET

Visste du at én leilighet kan bli til flere hjem i en SOS-barneby? Å skrive et testament er å skrive seg inn i liv som skal leve videre. Tilgodeser dere SOS-barnebyer med hele eller deler av arven, gjør dere det mulig for utsatte barn å skape seg sin egen framtid. For alle barn skal arve jorden.

sos-barnebyer.no/testament • Tlf. 23 35 39 00 • Vi kan tilby advokathjelp